

Данилюк В. О.,
аспірант,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана», Україна

Danyliuk V. O.,
graduate,
KNEU, Ukraine

**ВИКОРИСТАННЯ СЦЕНАРІЇВ
ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ
ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ**

**USING SCENARIOS IN SHAPING
OF STRATEGY COMPANY'S
TECHNICAL DEVELOPMENT**

Розглянуто загальні положення побудови сценаріїв при формуванні стратегії технічного розвитку підприємства, правила їх побудови, а також методику побудови сценаріїв технічного розвитку підприємства.

In theses examined general provisions constructing scenarios in shaping of company's strategy technical development, the rules of their construction and method of constructing scenarios for technical development.

При формуванні стратегії технічного розвитку автором пропонується використання сценаріїв технічного розвитку.

Сценарій технічного розвитку має складатися з двох частин [1, с. 145]:

- 1) характеристики дій, чинників і подій, що забезпечують досягнення цілей технічного розвитку і прогнозованого технічного стану підприємства;
- 2) опису можливих наслідків технічного розвитку для підприємств.

Загальною нормою, що має бути дотримана при розробці сценаріїв технічного розвитку, є те, що розробка сценаріїв має не суперечити планам технічного розвитку в майбутньому періоді.

Загальні положення, які пропонується використовувати при розробці сценаріїв технічного розвитку, такі:

- 1) оцінка поточного технічного стану підприємства, виявлення його тенденцій;
- 2) визначення істотних чинників загальної стратегії підприємства;
- 3) підготовка спеціального прогнозу за чинниками, що впливають на технічний розвиток з невизначеними тенденціями;
- 4) розгляд можливих альтернативних стратегій технічного розвитку;
- 5) оцінка вірогідних відхилень від основної ідеї проекту технічного розвитку при різних варіантах стратегії технічного розвитку.

При формуванні стратегії технічного розвитку на основі сценаріїв має бути дотримано наступні спеціальні правила: структуризація цілей і завдань технічного розвитку (постановка пробле-

ми технічного розвитку, характеристики проблеми тощо); визначення дій, що ведуть до досягнення цілей стратегії технічного розвитку підприємства і показників можливого стану технічної системи в майбутньому; розробка варіантів технічного розвитку підприємства аналіз відхилень і прогнозування перспективних показників за варіантами сценаріїв; інтерпретація сценаріїв технічного розвитку з врахуванням можливих обмежень і перешкод, введення в аналіз перешкоджаючих подій (факторів негативного впливу); доопрацювання відібраних сценаріїв технічного розвитку, оцінка можливих економічних наслідків для підприємства; внесення необхідних коригувань у сценарії технічного розвитку [2, с. 211—212].

Методика побудови сценаріїв технічного розвитку підприємства має наступні кроки:

1. Визначення ключових стратегічних напрямків технічного розвитку. Збір і концентрація даних стратегічного аналізу. Визначення конкретних переліків усіх ключових напрямків технічного розвитку і всіх ключових стратегічних питань.

2. Встановлення найважливіших факторів зовнішнього середовища безпосереднього впливу. Фіксація та аналіз основних факторів зовнішнього середовища безпосереднього впливу, що визначають успіх/невдачу за кожним з напрямків технічного розвитку, встановленому на кроці 1, а також факторів, що визначають відповіді на кожне питання кроку 1.

3. Визначення головних факторів зовнішнього середовища. Виявлення й аналіз основних факторів опосередкованого впливу, що визначають дію факторів, встановлених на кроці 2, тобто мова йде про фактори рівня PEST-аналізу. Повинні бути визначені усі відповідні ключові фактори, що впливають на дану конкретну організацію саме через фактори кроку 2 [3].

4. Ранжування за важливістю і ступенем невизначеності. Ранжування усіх факторів рівнів кроку 3 і кроку 2 за двома критеріями. Перший критерій — важливість кожного фактора для прийняття рішень з технічного розвитку рівня кроку 1; другий — ступінь невизначеності за факторами рівнів кроку 3 і кроку 2 для вирішення питань рівня кроку 1. Встановлюються 2—3 основних фактори за першим критерієм і 2—3 фактори за другим критерієм.

5. Виявлення логіки кожного сценарію. Досягнення мети: відповідно до різних «логічних стрижнів» вийти на невелику кількість сценаріїв (≥ 4), що є дійсно істотно різними за критерієм змісту рішень питань рівня кроку 1. У рамках кожного сценарію

власне динамічний аспект логіки його розвитку визначається як особливий так званий «сценарний драйвер» [3].

6. «Очищення» сценаріїв технічного розвитку. Повернення до ключових факторів рівня кроку 3 і кроку 2. Такі фактори за кожним сценарієм повинні стати предметом окремого цільового дослідження кожного напрямку технічного розвитку підприємства.

Література

1. Моделювання варіантів сценаріїв розвитку подій при формуванні стратегії забезпечення економічної стабільності підприємства / М. І. Романишин, Н. О. Шпак // Економіка пром-сті. — 2011. — № 2. — С. 144—151.

2. Полянська А. С. Сценарний метод формування напрямків розвитку організації / А. С. Полянська // Економічний простір. — 2008. — № 13. — С. 208—214.

3. *Schoemaker, Paul J. H. ScenarioPlanning: A Tool for Strategic Thinking. Sloan Management Review* [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.favaneves.org/arquivos/scenarioplanning.pdf>.

Долгова Л. І.,

канд. екон. наук, доцент,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима
Гетьмана»

Lyudmila dolgova

Candidate of economic science,
assistant Professor SHEE «KNEU
named after V. Getman»

РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

THE SOCIAL CAPITAL DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE

Проведено теоретичний аналіз визначення соціального капіталу. Розглянуто проблему діагностики соціального капіталу підприємства.

The theoretical analysis of the social capital was carried out. The diagnostic problem of the enterprise social capital was considered.

Загальноосвітні тенденції економічного розвитку постіндустріального суспільства вимагають від національних підприємств особливу увагу приділяти можливостям застосування досвіду розвинутих країн по формуванню соціального капіталу підприємства як необхідної умови його конкурентоспроможності в сучасних умовах. Вивчення феномену соціального капіталу як економічної категорії та ступені його ефективності стають однією з найважливіших проблем сучасної економічної теорії.